

Osteosarkooma on tavallisin luusyövän tyyppi lapsilla ja nuorilla. Siihen sairastuvat pääasias-
sa teini-ikäiset, ja se on hieman yleisempi pojilla kuin tytöillä. Osteosarkoomassa syöpäsolu-
jen kasvun epäillään olevan yhteydessä luuston kasvuun yleensä, sillä sairastumistapaukset
lisääntyvät murrosiässä, jolloin teini-ikäiset alkavat kasvaa erittäin nopeasti.

Kasvain muodostuu useimmiten luukudoksen soluista, joihin on tullut pahanlaatuisia solu-
muutoksia. Kasvaimia kehittyy luiden päihin,
pääasiassa pitkiin luihin, kuten sääriluuhun, rei-
siluuhun ja olkaluuhun. Osteosarkooma muo-
dostuu tavallisesti polvinivelten ympärille, mutta
sitä voi esiintyä myös muissa vartalon luissa.

OIREET

Kipu on luusyövän huomattavin oire. Kipu
ilmaantuu kasvaimen aikaisessa kehitysvai-
heessa, ja se tuntuu myös levossa. Aluksi oireet
voidaan tulkita nivelpuutukseksi, mutta jos kipu
kestää yli kaksi viikkoa, on käännyttävä lääkärin
puoleen.

Muita oireita ovat toiminnan heikkenemi-
nen, kasvainkudoksen muodostuminen, kivuton
turvotus sekä murtumat.

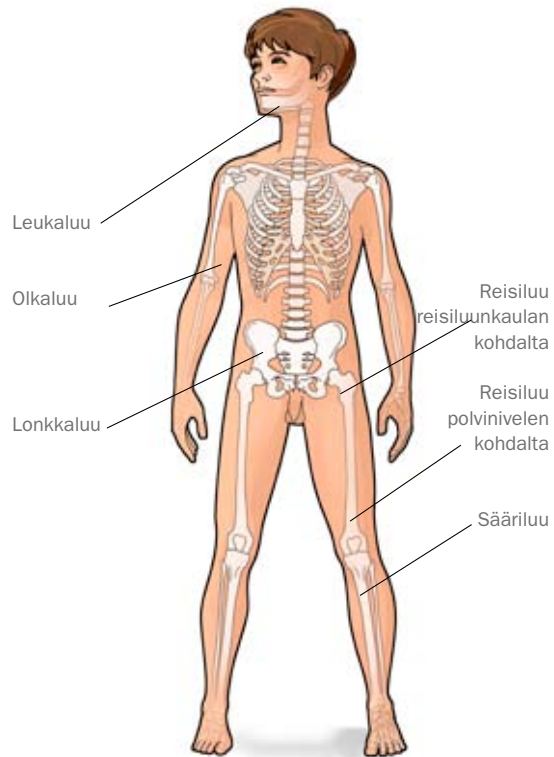
DIAGNOOSI

Tavallinen natiiviröntgenkuva vahvistaa välittö-
mästi epäilyt pahanlaatuisesta kasvaimesta. Tieto-
konetomografialla ja magneettikuvauksella voi-
daan selvittää pehmytkudososien määrä. Diag-
noosi vahvistetaan kasvaimesta otetulla näytteellä.

HOITO

Luuperäinen sarkooma ei välttämättä reagoi
sädehoitoon. Sen sijaan hoito perustuu erittäin
intensiiviseen sytostaattihoidon, mikä pienentää
kasvaimen kokoa ja siten myös leikkausta.
Osteosarkoomaa hoidetaan tällä hyvin intensii-
visellä menetelmällä siksi, että useat tutkimukset
ovat osoittaneet sen tuottavan parempia tuloksia.
Kasvaimen sijainti määrittää leikkaustavan.

Useimmissa maailman sairaaloista pyritään
välttämään amputointia. Nykyaikaisten leikka-
usmenetelmien ansiosta luun poisleikattu osa
voidaan korvata nykyään noin 90 prosentissa ta-
pauksista metalliproteesilla, säärestä otetulla poh-

jeluun palalla tai toisinaan luupankista saaduilla
osilla.

Osteosarkooma voi levitä ja lähettää me-
tastaaseja eli etäpesäkkeitä etenkin keuhkoihin.
Vaarana on, että osteosarkoomapotilailla on etä-
pesäkkeitä keuhkoissa jo diagnoosin varmistues-
sa. Etäpesäkkeitä ei tule välttämättä pelkästään
keuhkoihin, vaan ne voivat levitä myös muihin
luunosiin. Keuhkoetäpesäkkeiden poistamiseen
saatetaan tarvita sädehoitoa tai leikkausta.

ENNUSTE

Ruotsissa primaarisiin luusyöpäsairauksiin sai-
rastuu vuosittain 5–10 lasta, ja syöivistä yleisin
on osteosarkooma. Osteosarkooman ennuste on
parantunut merkittävästi viime vuosina. Nykyään
noin 65 prosenttia potilaista parantuu. Ennus-
teeseen vaikuttavat etenkin se, kuinka pitkälle
kasvain on levinnyt diagnoosin varmistuessa,
sekä lähinnä kasvaimen alkuperäisen sijainnin
määrittämät mahdollisuudet leikata kasvain.